

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Sítne, vel esse possit visio comprehensiva?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

5. Potest DEUS videri totus, quin videatur totaliter.
6. Non potest ex probabili possibilitate cognitionis omnium possibilium inferri probabilis possibilitas comprehensionis.
7. Visio est formaliter eminenter speculativa & practica.
8. At principaliter speculativa.
9. Et eminenter complexa.
10. Et virtualiter reflexa.
11. Extra visionem possibilis est formalis reflexio super illam.
12. Eiusq. memoria.
13. Mensuratur visio aeternitate participata.
14. Simplicior mensura debetur visioni, quam Angelo.
15. Potest visio per accidens tempore mensurari.

§. I.

Sine, vel esse possit visio comprehensiva.

Notandum. Comprehensionem dupliciter accipi, primò pro allocatione & tentione rei, & hoc sensu visio Beatica dicitur comprehensio apud D. Gregor. Nazianz. or. 34. *comprehensio divina essentia est premium omnium Beatorum, & in 1. 2. comprehensione dicitur esse una ex tribus animæ dotibus.* Beati quoque ad distinctionem à viatoribus vocantur *comprehensores*, quia illi adhuc currunt & tendunt ad beatitudinem aeternam felicitatis, illi verò summum bonum jam comprehendunt, & possident, juxta illud Apostoli 1. Cor. 9. *si currite, ut comprehendatis.* Alio modo comprehensio significat cognitionem tam perfectam ut adequet, & exhaustiat totam cognoscibilitatem objecti, adeo ut tanta sit claritas & perfectio in modo cognitionis, quanta est in modo cognoscibilitatis objecti. quo sensu sit.

CONCLUSIO. *Non tantum de facto nulla creata visio DEUM comprehendit; sed neque per abstractam potentiam potest comprehendere.* Est veritas Catholica contra Anomaeos. ex S. D. hic a. 7. & definita in Conc. Lar. c. *damnamus*. expressa Jer. 32. *magnum consilio, & incomprehensibilis cogitatio.* Rom. 11. *quam incomprehensibilia sunt judicia DEI &c.* Unde D. Aug. Sermon. 37. de V. D. *comprehendere DEUM omnino impossibile est.* Et Epiphanius. l. 3. hom. 70. *Sola Trinitas incomprehensibilis est.*

Ratio est: Comprehendi objectum, est illud cognosci, in quantum est cognoscibile: sed implicat, ut finita cognitione DEUS cognoscatur in quantum est cognoscibilis, cum ipse sit infinite cognoscibilis: ergo implicat, ut finita cognitio ipsum comprehendat. Sed visio est finita, quia creata cognitio, ergo.

Dices primò. Non obstante, quòd DEUS in scripturis dicatur invisibilis, tamen per gratiam videri potest ab intellectu creato: ergo tamen DEUS dicatur incomprehensibilis, adhuc comprehendit potest per gratiam.

Resp. nego paritatem: ut enim essentia divina sit invisibilis, sufficit, quòd contineatur intra latitudinem objecti ad equatam intellectus, eique mediante supernaturali dispositione luminis gloriæ

R. P. Mezger. Theol. Schol. Tom. I.

in ratione specie intelligibili uniti possit: quòd posse supra ostensum est, ut autem esset comprehensibilis, deberet posse reperiri tanta actualitas in cognitione, quanta in cognoscibilitate divina essentia, quòd implicat ex dictis.

Dices secundò. DEUS à Beatis totus videtur, quia secundum Apostolum 1. Jo. 3. *videtur, sicuti est:* ergo comprehenditur. Consequentia probatur. Illud comprehenditur juxta D. Aug. ep. 117. *quòd ita videtur, ut nihil ejus lateat videntem.* Sed si DEUS totus videtur, ita videtur, ut nihil ejus lateat videntem: ergo comprehenditur.

Resp. dist. antec. DEUS videtur totus, & totaliter nego, & non totaliter concedo. Totum videri est videri quicquid est formaliter in DEO: totaliter videri est omni modo claritatis & intensiois, quo videri potest, & secundum omnia etiam eminenter contenta in ipso. Unde ad probationem ex D. Aug. Resp. Illud comprehenditur, cujus nihil lateat videntem, tam ut formaliter, quàm eminenter in ipso contentum, concedo, tantum formaliter contentum nego. item: cujus nihil lateat videntem & eo modo, quo est in objecto, conc. modo remissiori & obscuriori, nego.

Dices tertio. Probabile est posse ab intellectu Beati videri omnia possibilia in DEO, imò non detur, qui probabiliter existiment animam Christi de facto videre omnia possibilia, apud Henric. à S. Ignat. dist. 7. q. 8. sed visio omnium possibilium esset comprehensiva Divina Omnipotentia, ergo possibile est saltem dari posse comprehensionem DEI.

Resp. dist. majorem: Est hoc possibile ex hypothese sententia negantis, quòd ex visione omnium possibilium inferatur comprehensio Divina essentia, concedo, ex hypothese oppositæ sententia Thomistarum, inferentium comprehensionem, nego majorem: sed visio illa omnium possibilium foret comprehensiva, in fundamentis & hypothese Thomistarum, conc. aliorum nego min. & consequentiam.

§. II.

Sine visio beatifica speculativa complexa, reflexiva?

CONCLUSIO I. *Visio beatifica est formaliter eminenter speculativa & practica; principaliter tamen speculativa.*

Prima partis ratio est primò, quia ipsius formale objectum, nempe divina essentia est formaliter eminenter non tantum speculabile in ratione primæ veritatis in essendo; sed etiam operabile in ratione ultimi finis, sicut & ipsum lumen gloriæ, non minus quam habitus fidei, cui succedit, est propterea formaliter eminenter speculativum & practicum. Secundò: quia lumine quietat intellectum, quòd pertinet ad speculationem, simulque determinat volitionem ad exercitium amoris fructivi, quòd ad praxin pertinet.

Secundæ partis ratio est ex S. D. 1. 2. q. 3. a. 5. 8. quia operatio intellectus speculativi, est simpliciter

M 2

citer